

ŠTUDIJSKI OBISK

N
A

P
O
R
T
U
G
A
L
S
K
O

Koordinator projekta: Zavod Bob

Poročilo so sooblikovale_i udeleženke_ci študijskega obiska na Portugalsko.

Študijski obisk mladinskih uličnih delavk_cev na Portugalskem je potekal med 26. septembrom in 2. oktobrom 2022. V tem času smo obiskali kar nekaj organizacij, ki delajo z ranljivimi mladimi v dveh največjih mestih na Portugalskem – v Lizboni in Portu. V spodnjem tekstu se nahajajo opisi praks, ki smo jih tekom študijskega obiska spoznale_i.

Mladinsko delo je na Portugalskem predvsem v domeni nevladnih organizacij v sodelovanju z javnimi institucijami oziroma s prijavi na razpise. Kot so nam povedali sogovorniki delo v mladinskih centrih na Portugalskem ni tako razvito, saj ne poznajo mladinskih centrov, kot jih imamo v Sloveniji. Aktivnosti za mlade potekajo predvsem targetirano za otroke in mladostnike iz ranljivejših ciljnih skupin. V spodnjem članku bodo bolj podrobno opisane prakse mladinskega dela in dela z ranljivejšimi ciljnimi skupinami, ki smo jih tekom študijskega obiska spoznale_i.

SOCIALNA DRŽAVA: SLOVENIJA VS. PORTUGALSKA

Socialno varstvo zajema različne storitve in finančna nadomestila tako za posameznike kot skupine, ki sami nimajo zadosti zadostnih sredstev za osnovno preživljanje. Glavni cilj socialne države je zagotoviti človekovo dostojanstvo, enake možnosti vsem pripadnicam_kom določene družbe ter preprečiti socialno izključenost le-teh. Pri konceptu socialne države gre za dvostranski odnos: država zagotavlja različne (materialne in socialne) pravice, posameznice_ki in skupine pa prispevajo v obliki davkov in drugih dajatev.

V Sloveniji je socialno zavarovanje zakonska obveznost, kar pomeni, da so vse_i državljanke_i Republike Slovenije ter vse_i, ki jim različne socialne pravice pripadajo glede na poseben pravni status, dolžne_i biti zavarovane_i. To zavarovanje se plačuje predvsem iz prispevkov vezanih na zaposlitev: delodajalke_ci plačujejo davek za prispevke za socialno varnost, zaposlene_i pa davek za socialno varnost plačajo v razliki pri bruto / neto izplačilu mesečne plače. Prispevki za socialno varnost vključujejo prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevek za starševsko varstvo, prispevek za zaposlovanje, itd..

Pravice socialnega varstva zajemajo finančno ali drugo pomoč, ki jo država zagotovi ljudem, ki so tako ali drugače v stiski (npr. brezposelnost, nesreče pri delu, bolezen, invalidnost, pokojnina, storitve družinskega zavarovanja, materinstvo). Socialne storitve, ki jih izvaja država se izvajajo za preprečevanje in / ali lajšanje socialnih stisk in težav ter vključujejo

aktivnosti in podporo za samopomoč, npr. svetovanje posameznicam_kom, pomoč družini, institucionalno varstvo, organizirano varstvo odraslih s telesno ali duševno prizadetostjo, pomoč delavkam_cem, zavodom in drugim delodajalkam_cem pri reševanju težav v zvezi z delom, itd.

Za pridobitev različnih socialnih pravic in finančnih nadomestil veljajo različni, vnaprej določeni pogoji (nekateri so povezani z zaposlitvijo, državljanstvom oz. pravnim statusom posameznice_ka, itd.) Najpogostejša oblika koriščenja socialnih pravic je denarna socialna pomoč – denarna pomoč za tiste, ki si zaradi okoliščin, na katere nimajo vpliva, sami ne zmorejo zagotoviti sredstev za preživljanje sebe in svojih družinskih članic_ov. Prejmejo jo lahko tisti brez dohodkov oz. tisti, katerih dohodki so nižji od minimalnega dohodka, ki ga vsako leto določi vlada. Veljajo tudi nekateri drugi pogoji: aktivno morate iskati rešitve za vaš problem, biti prijavljeni za Zavodu za zaposlovanje, sodelovati v programih aktivne politike zaposlovanja, itd. Znesek je odvisen od več dejavnikov: višina dohodkov, število družinskih članic_ov, morebitno premoženje ali prihranki, itd.

Poleg denarne socialne pomoči obstajajo številni drugi mehanizmi denarnih socialnih transferjev, ki se praviloma podeljuje v izjemnih socialnih okoliščinah, npr. izjemna denarna socialna pomoč, varstveni dodatek, pogrebna, itd. Posebna kategorija so tisti, kateri so vezani na družino (starševski dodatek, pomoč ob rojstvu otroka, dodatek za veliko družino, dodatek za nego otroka, delno plačilo za izgubljeni dohodek, itd.), ter tisti, ki so vezani na invalidnost oz. vrsto depriviligiranosti (invalidska pokojnina, poklicna rehabilitacija, nadomestilo za invalidnost, delno nadomestilo, invalidnina za telesno okvaro, itd.). Velja omeniti, da so prejemnice_ki (nekaterih) socialnih transferjev hkrati upravičene_i tudi do plačila obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Če slovenski sistem socialnega varstva primerjamo s portugalskim ugotovimo, da obstajajo določene podobnosti. Tako kot Slovenija ima tudi Portugalska sistem finančnih nadomestil za primer brezposelnosti, ki temelji na socialnem zavarovanju ter je odvisno od različnih pogojev, npr. trajanje zaposlitvenega obdobja, starosti, itd. Portugalska ima sicer razvejan sistem različnih socialnih pravic, vendar je večinoma vezan na trg dela. Obstajajo tudi nekatere univerzalne družinske ugodnosti, vendar v manjšem obsegu, kot jih pozna Slovenija, ni npr. nadomestila za nego otroka, ni ugodnosti za starše samohranilke_ce, itd. Stanovanjske ugodnosti so omejene na osebe, ki so nenadno, brez svoje krivde, izgubile dohodek. Tako kot

v Sloveniji večina socialnih pravic ni trajnih, npr. socialna denarna pomoč je minimalna in začasna, prav tako pa je osnovna davčna celica družina.

BEGUNSKI CENTER V LIZBONI

Prvi dan študijskega obiska smo imeli možnost obiskati CPR – nevladno organizacijo, katere delo temelji na pomoči begunski populaciji. Obiskali smo njihov center, kjer uporabnice_ki bivajo. CPR tistim, ki so identificirane_i kot begunke_ci, v skladu s svojimi zmožnostmi nudijo namestitve. V dotičnem centru je prostora za približno 100 oseb. Pri njih ne bivajo samo posameznice_ki, ampak tudi družine z večjim številom, starejši, ljudje s posebnimi potrebami, fizično ovirane_i, ... Organizacija ljudem, ko so enkrat njihove_i uporabnice_ki nudi možnost bivanja pri njih do obdobja 6 mesecev. Potem jim najdejo drugačne oblike namestitve, katero finančno krijejo dodatnih 18 mesecev.

Med predstavitvijo njihovega delovanja nam je predstavnica organizacije večkrat poudarila pomembnost individualizacije in znotraj tega osredotočenost na specifične problematike. Poudarila je tudi, da je bistvo njihovega dela omogočanje dostojnega in zadovoljnega življenja posameznicam_kom in ne umestitev v ustroje delovne sile, ko je prišlo do vprašanja zaposljivosti po prvem opolnomočenju. Zato tudi finančna podpora nadaljnjih 18 mesecev in strokovna podpora kadarkoli kasneje v prihodnosti. Presenetil nas je tudi podatek, da ima Portugalska univerzalno zdravstveno mrežo za kogarkoli in da za zdravstveno oskrbo katere koli narave ne potrebuješ urejene dokumentacije za bivanje na Portugalskem, prav tako se lahko vsi otroci vpišejo v obvezno šolanje, ki pri njih traja do osemnajstega leta starosti.

Poleg namestitvene oblike pomoči, so v centru zaposlene_i tudi učiteljce, ki za nameščene vodijo delavnice različnih veščin in jih učijo jezika, ki tujkam_cem ob vstopu v novo državo večkrat predstavlja oviro. Vse dejavnosti so prostovoljne narave. Organizirajo tudi razne izlete – do morja, v muzeje, obisk prazničnega centra Lizbone, ipd. V centru je zaposlen tudi psiholog, ki je nameščenim na voljo za individualna svetovanja, prav tako imajo tudi pogovorne skupine, katerih namen je dati možnost posameznicam_kom spregovoriti in počasi, skrivoma detabuizirati skrb za mentalno zdravje.

MLADINSKI CENTER V LIZBONI

Obiskali smo Mladinski center v Lizboni. Center je dokaj velik prostor znotraj stanovanjske četrti. Osrednji prostor mladinskega centra je ogromno dvorišče. Kot je bilo omenjeno, je

namenjeno športnim aktivnostim in druženju na klopcah. Ima tudi manjši ribnik z želvo. Za želvo skrbijo uporabnice_ki mladinskega centra, ki so tudi sami dali pobudo za hišnega ljubljjenčka. Udeleženke_ce mladinskega centra tako skrb za živo bitje uči odgovornosti in skrbnosti. Poleg dvorišča sestavljajo mladinski center še trije prostori. Prvi prostor je namenjen povečini igranju video igrice in učenju. Drugi je telovadnica, kjer mladi trenirajo borilne veščine. Tretji pa je namenjen ustvarjanju ter uporabi računalniške opreme. Nekako tako kot izgledajo mladinski centri pri nas. Dnevno naj bi ga obiskalo med 20-40 otrok/mladine, ki tja zaidejo po šoli. Samo vzdušje centra je prijetno, najbolj pa je navduševal ustvarjalni prostor. Kar se tiče praks in metod dela pa lahko vlečemo vzporednice z našimi.

SOSESKA COVA DA MOURA

Naš drugi dan v Lizboni smo se že zgodaj zjutraj odpravili na obrobje mesta, v sosesko imenovano Cova da Moura. Tamkajšnje_i prebivalke_ci so v veliki meri priseljenke_ci iz bivših Portugalskih kolonij v Afriki, največ iz Kapverdskih otokov (uradno ime: Republika Zelenortske otoki). Skupna značilnost večinske populacije te soseske je marginaliziranost, številni razlogi za to izhajajo iz tako zgodovinskih kot tudi sedanjih družbeno-političnih situacij. Med prebivalkami_ci so mnogi celo rojene_i na Portugalskem, ampak jim je bilo podeljeno državljanstvo staršev, ki ne ustreza njihovi pravi identiteti. Seveda tukaj težko z zadostno mero natančnosti govorimo o njihovi »pravi« identiteti, saj je ta izjemno kompleksna in večplastna. Po eni strani si mnogi želijo večje integracije v splošno populacijo države, po drugi pa je za njih pomembno ohranjati kulturo svojih prednic_kov. Stopnja kriminala in revščine v soseski sta visoka. Vsekakor je to skupnost, ki se, lahko bi rekli, nahaja med dvema svetovoma. Ta suspenzija v »družbenem vakuumu« osvetli in poudari številne socialne probleme, katerih klasičen socialni aparat ne zmore ali želi reševati, saj je za take razmere potrebna ogromna fleksibilnost, ki je javne socialno-varstvene institucije enostavno nimajo. In tako smo prišli do bistva našega obiska - ulično delo. Ulično delo je zelo nenavaden in pogosto nerazumljen podaljšek nevladnih organizacij za doseganje tistega, kar je, prej omenjenim institucijam, nedosegljivo. Včasih je težko kvantitativno obrazložiti tehnike, prijeme in doprinos uličnega dela, zahteva ogromno vztrajnosti, občutka za sočloveka in nenazadnje kreativnosti. Vse to so lastnosti zaradi katerih je včasih tako težko utemeljiti nepogrešljivost te prakse v socialni sferi. Na primeru Coava da Moura soseske bo, upajmo da uspešno in bolj razumljivo prikazana pomembnost uličnega dela. Ob prihodu pred sosesko (podatek "pred" je pomemben – taksisti v sosesko namreč ne vozijo) nas je pričakal Paolo. Paolo je ulični delavec v soseski, vendar ne prihaja od »zunaj«, prav tako ni socialni delavec ali v katerikoli drugi

formalni vlogi, je prebivalec soseske, ki deluje kot dodaten vezni člen v skupini učnih delavcev, ki so aktivni v soseski. Sosesko nam je opisal kot afriško vas iz katere izhaja. V soseski Covava da Moura pa živi že od malih nog. Naš sprehod po soseski je trajal nekaj ur, ogledali smo si trgovino z živili, krojačnico, Center za zaposlovanje, uraden in neuraden vrtec, jedli smo odlično kosilo v njihovi nagrajeni restavraciji O Coqueiro, se sprehodili mimo osrednjega bara, občudovali pisane pogosto politično obarvane grafite, za konec obiska pa smo poslušali glasbo lokalnih rapperjev v studiu mladinskega centra. V "Recording Studio" mlade spodbujajo k ustvarjanju glasbe in snemanju video spotov. Takšno sodelovanje mladim tam veliko pomeni, posneli pa so že par uspešnih videov in pesmi. Vse skupaj zveni precej neformalno in skoraj spominja na turistično turo po mestu, pa vendar je bil dan prepleten z lekcijami o uspešnem uličnem delu.

Kot prvo je nujno prepoznati nivo zaupanja med lokalnim prebivalstvom in uličnimi delavkami_ci, ki je sploh omogočil naš »pedagoški sprehod« brez da bi bil naš obisk doživet kot zunanji vdor v intimo vsakdanjega življenja znotraj soseske. Nikomur od nas tudi ni ušlo, da so vsi mimoidoči veselo pozdravljali Paolota in z njim z veseljem poklepetali, tudi v pogledih do nas tujcev ni bilo opaziti nezaupanja. In to je bila druga lekcija dneva o uličnem delu, potrebno je vzpostaviti kulturno razumevanje. Zakaj druga? Ker prvo nam je povedal Helder že dan pred tem na uvodnem srečanju. Torej je prva lekcija ta, ki govori o konsistentnosti in vztrajnosti čez čas. Toliko vzajemnega zaupanja se ne zgradi čez noč, najverjetneje niti v enem letu, potrebna so leta. Zelo enostavno je povedal, da je ključni trenutek, ko ob vztrajnem obiskovanju skupnosti končno pride vprašanje: "kdo pa si ti?", iz druge strani, takrat se začne grajenje zaupanja. Če se vrnemo na prvo od lekcij in nekoliko elaboriramo pomen kulturnega razumevanja populacije s katero delamo in zakaj so ulične_i delavke_ci, ki pridejo iz skupnosti ključni. Ne glede na nivo naše empatičnosti, odprtosti, vztrajnosti in želje nam bodo (vsaj na emotivnem nivoju) določeni segmenti drugačnih etničnih/družbenih/subkulturnih skupin za vedno ostali nerazumljivi. Tako nam lahko nekdo iz skupnosti pomaga ustvariti razumljivejši dialog, ki omogoči hitrejšo in večjo vključenost uličnih delavk_cev v skupnost. Sprejetje uličnega dela in delavk_cev v skupnost, poleg direktnih koristi omogoča vzpostavljanje stika med marginaliziranimi prebivalkami_ci soseske in bolj formalnimi ter strukturiranimi oblikami socialno-varstvene pomoči. Nekaj takega pa lahko vzpostavimo le z dolgotrajnim stikom. Pomembno je tudi poudariti, da se intervencijo izvaja na nivoju celotne skupnosti, ne glede na starost ali spol, tako naj bi bila vključenost še večja, zaznavanje trenutne problematike in potreb pa še boljše.

Ko pogledamo celoten vpliv uličnega dela v tej skupnosti lahko le-tega opazimo na vseh nivojih od iskrenih pozdravov na ulici, do prenovljene osnovne šole, ki bo po novem namenjena učenkam_cem iz mešanih sosesk, do Centra za zaposlovanje ter mladinskega centra s pisanim naborom aktivnosti. Obisk te zelo samosvoje soseske je potrdil, da je ulično delo smiselno in učinkovito, zanj pa je potreben širok nabor veščin.

MUNICIPAL AND INTERCULTURAL MEDIATORS PROJECT (PMMI)

Naš prvi dan v Portu smo obiskali sosesko Cerco do Porto, kamor smo se odpeljali z avtobusom. Že na avtobusu smo lahko videli interakcijo med mladinskim uličnim delavcem in udeleženko, ko smo se naključno srečali na avtobusu. V tamkajšnji organizaciji so nam predstavili projekta Municipal and Intercultural Mediators Project in pa Cercar-te. V prvem nas je pričakalo pet prijaznih domačinov, eden izmed njih je bil del romske skupnosti. Nekaj težav nam je predstavljal jezik, saj je bil potreben prevod iz portugalskega jezika v angleščino, pri čemer menim, da se je izgubilo nekaj informacij. Bistvo pa smo na koncu razumeli.

Projekt PMMI se je odvijal med leti 2019 in 2022. Z njim so želeli ukrepati na področju stanovanjske problematike, zdravstva, izobraževanja, mednarodnosti, kulture, zaposlitvenih možnosti in pa državljanosti. Kot so nam povedali, na območju Cerco do Porto živi veliko romskih družin, saj so tukaj zgradili neprofitna stanovanja, v katerih le-ti sedaj živijo. Cilj projekta je namreč integracija romskih in migrantskih skupnosti, z uporabo metodologije mednarodne mediacije, ki dovoljuje tesnejše odnose zdravega sobivanja med temi skupnostmi in ljudmi na splošno.

CERCAR-TE ŠOLA RAGBIJA

V naselju Cerco de Porto pa se odvija tudi program Cercar-te. Gre za intervencijo, ki temelji na športu in vključuje šolo ragbija. Znotraj projekta želijo mladim, med 6. in 18. letom starosti ponuditi učno izkušnjo in vključevanje. Ragbijska šola je bila zasnovana kot odgovor na potrebo po povečanju učinkovitosti preprečevanja mladoletniškega prestopništva in šolske odsotnosti/neuspešnosti. Soseska, kjer deluje šola, je v upravljanju občine Porto in se jo zadnjih 30 let povezuje s trgovino z mamili. Območje naseljuje skoraj 7000 ljudi, ki so večinoma migranti in Romi. Socialno-ekonomsko ozadje otrok in mladih, ki prihajajo iz te soseske, pa je pogosto depriviligirano, znotraj soseske pa je tudi zelo visoka stopnja 'NEET' mladih (ne v izobrazbi, zaposlitvi ali usposabljanju). Znotraj programa šport uporabljajo kot sredstvo za preprečevanje prestopništva, saj se otrokom in mladim športne dejavnosti zdijo bolj zabavne in

ne stigmatizirajoče izkušnje. Udeležba v športu ponuja priložnosti za učenje pozitivnih lastnosti, spretnosti in vrlin, ki ščitijo otroke in mladostnice_ke pred razvojem prestopniškega ali tveganega vedenja. Z udeležbo v športnih aktivnostih se namreč mladi naučijo skupinskega duha, morale, spoštovanja pravil in avtoritet, samokontrole, reševanja konfliktov, veščin obvladovanja in sodelovanja z drugimi. To učenje pa preko refleksije z mladimi omogoča trener_ka. Ob začetku dela so opazili, da je bilo znotraj soseske kar nekaj tenzij med Romi in ostalimi prebivalkami_ci, ki so jo znotraj šole ragbija naslavljali in želeli zmanjšati te napetosti. V ospredju so zdravi in miroljubni odnosi med stanovalkami_ci soseske. Znotraj programa pa opazajo velik napredek pri vztrajanju mladih, ki so vključeni v ragbi šolo v šolskem sistemu, tako da svoj program ocenjujejo kot uspešen. Zanimivo je bilo spoznati na kakšen način lahko na prvi pogled »grob« šport uporabiš kot orodje za spodbujanje pozitivne lastne podobe in dobrih medsebojnih odnosov.

FIOS E DESAFIOS

V vzhodnem delu Porta sta nas sprejeli ulični delavki iz organizacije Fios e Desafios. Organizacija deluje z namenom podpore predvsem otrokom in mladim, pa tudi podpore družinam in socialnemu ter skupnostnemu vključevanju, izobraževanju in usposabljanju. Razkazali sta nam sosesko v kateri delujeta. Večina populacije, ki živi v soseski so starostnice_ki, zato veliko aktivnosti, ki se dogajajo tam vključuje tudi to starostno skupino in podporo za to skupino. Na sredini soseske se nahaja skupnostni dom, ki je sestavljen iz kavarne in manjše dvorane. V dvorani so instrumenti, kjer mladi lahko vadijo s svojimi bendi ter prirejajo razne dogodke (plese, koncerte, druženja, ...), v prostoru pa imajo razstavljen tudi izdelke, ki so jih skupaj z mladimi znotraj delavnic ustvarili. Za udeležbo mladih na aktivnostih imajo oblikovan tudi nagradni sistem. V primeru, da udeleženke_ci sodelujejo znotraj aktivnosti oziroma, če nekaj dobrega naredijo, dobijo točke. V primeru, da se kaj slabega zgodi pa izgubijo točke. Na koncu pa ob zbranemu številu točk dobijo različne nagrade (vstopnice za kino, bazen, ...). Kar je najbolj zanimivo pri tem je to, da o pridobitvi oziroma izgubi točk ne odločajo mladinske_i delavke_ci, ampak mladi sami. Skupaj se na koncu aktivnosti odločijo o tem kako bodo določeno dobro dejanje nadgradili, in/ali bodo določeno dejanje kaznovali z odvzemom točk. Znotraj soseske je bilo res čutiti povezanost in navdih medgeneracijskega sodelovanja. Kot dobro zgodbo lahko prepoznamo kako so mladi v času koronavirusa za starejše v soseski priredili koncert s klavirjem in igrali pod njihovimi balkoni.

ČETRT S SOCIALNIMI STANOVANJI

Tekom študijskega obiska smo obiskali tudi četrt s socialnimi stanovanji kjer prevladuje prebivalstvo, ki pripada Romski manjšinski skupnosti. Gre za edino ekipo, ki uradno izvaja ulično delo na Portugalskem. Projekt uličnega mladinskega dela so v tej soseski sprva začeli tako, da so prihajali s predelanim kombijem, ki jim je služil, kot neke vrste mobilni mladinski center, notri so imeli vse pripomočke za izvajanje mladinskega dela. Na začetku so mladinske_i ulične_i delavke_ci potrebovali kar nekaj časa in truda, da so si prislužili zaupanje iz strani uporabnic_kov. Sumljivi so se jim zdeli, ker so se pripeljali s kombijem, ki jih je spominjal na tiste s pomočjo katerih ugrabljajo otroke. Vendar pa se zdi, da so po dolgoletnem sodelovanju mladinske_i ulične_i delavke_ci in prebivalke_ci soseske zgradili dober odnos.

Ko smo s skupino prispeli v sosesko nas je v znak gostoljubja pričakal najstarejši pripadnik romske skupnosti v naselju, predstavil se je kot starešina. Poleg tega je vsak mimoidoči prišel zraven, nas pozdravil in vprašal po namenu našega obiska.

Mladinske_i ulične_i delavke_ci sodelujejo z vsemi v soseski, vendar pa vseeno s poudarkom na mlajšem prebivalstvu. Največ se zadržujejo na veliki zelenici okrog katere so stolpnice v katerih prebivajo njihove_i uporabnice_ki, v pritličju ene od stolpnic v neposredni bližini imajo tudi prostore. Kljub temu so izvajalke_ci projekta povedale_i, da pogrešajo kombi (mobilni mladinski center), ki se jim je pokvaril za popravilo pa nimajo sredstev. Na tej točki vidim prostor za sodelovanje z Mestno občino, ki bi jim lahko pomagala s sredstvi. Projekt namreč vodi nevladna organizacija, ki je precej omejena z denarnimi sredstvi.

PROJETO SINERGIAS

Sledil je ogled Projekta Sinergias, v njihovem mladinskem centru smo spoznali prakso mladinskega dela. Mladinski center je namenjen otrokom in mladim, ki so stari med 6 in 25 let, vendar so tamkajšnje_i zaposlene_i povedale_i, da ga po večini obiskujejo mladi do 18. leta, saj ga starejši ne želijo obiskovati, glavni razlog je velik razpon starostnega obdobja in s tem velike razlike med načini preživljanja prostega časa mladih.

Vprašali smo jih, če je organizacija mladinskih centrov na Portugalskem podobna kot v Sloveniji in izvedeli, da je ta mladinski center, ki smo ga obiskali, namenjen predvsem osnovnošolkam_cem, saj organizirajo tudi popoldansko varstvo in aktivnosti za tiste, kisi tega želijo. Izvedeli smo, da v osnovnih šolah na Portugalskem, večinoma ne organizirajo

popoldanskega varstva (vsaj v Portu ga ne), zato veliko osnovnošolk_cev koristi možnost varstva v tej mladinski organizaciji. Povedali so nam, da je v Portu (in v drugih mestih na Portugalskem) veliko priseljenk_cev in da jih vključujejo v aktivnosti v mladinskem centru. Veliko mladih, ki so prisotni na raznoraznih dogodkih se kasneje odloči, da bodo pomagali kot prostovoljke_ci.

Gre za precej velik mladinski center, vsaj v primerjavi z mladinskimi centri, ki jih imamo v Ljubljani. Imajo prostor z mizami in stoli, v katerem lahko ustvarjajo, se družijo ali delajo za šolo. V drugem prostoru imajo kuhinjo, ter prav tako stole in mize. Poleg tega imajo veliko dvorišče in vrt na katerem vrtnarijo.

Običajen dan v mladinskem centru, naj bi izgledal tako, da uporabnice_ki najprej naredijo domače naloge, nato pa se začnejo različne aktivnosti. Zdi se, da je velik poudarek na ustvarjanju, družabnih igrah in povezovanju uporabnic_kov ter ostalih prisotnih v skupnost.

Na tem ogledu sem dobila kar nekaj idej za aktivnosti, ki bi jih lahko izvedli tudi v mladinskem centru v katerem delam kot prostovoljka. V spomin se mi je posebej vtisnila ideja, da so vrh miz prebarvali in poslikali z različnimi motivi, med drugim so nanje narisali tudi podlage za različne družabne igre (na primer šahovnici, človek ne jezi se ipd.) . Povedali so, da so si mladi želeli teh iger vendar niso imeli denarja za njih. Iz vidika zmanjševanja potrošnje in usmerjanja h trajnostnemu razvoju, se mi zdijo take rešitve odlične. Tudi igra z žogo (kot neka mešanica nogometa in igre med dvema ognjema) je nekaj, kar bi lahko uporabili skozi prakso mladinskega (uličnega) dela. Je ravno pravnji pripomoček za to, da večja skupina mladih različnih starosti lahko sodeluje in je pri tem aktivna.